

פ"מ 41.0540 – "תעסוקת אזרחים - הטלת תפקידים צבאיים מיוחדים על עובדי צה"ל"

כללי

1. הפקודה קובעת את הנהלים להעסקת עובדי צה"ל בתפקידים צבאיים מיוחדים.

הגדרה

2. "תפקיד צבאי מיוחד" - כתפקידים צבאיים מיוחדים תחשב השתתפות פעילה בפעולות מבצעיות או באימונים

צבאיים, החורגים ממסגרת העבודה הרגילה של עובד צה"ל, כגון:

- א. צלילה מבצעית בצוללת.
- ב. הפלגה מבצעית בכלי שיט של חיל הים.
- ג. שיט ברכב אמפיבי לצורך מבצעי.
- ד. טיסה מבצעית במטוס.
- ה. חילוץ רכב וחילוץ אנשים בפעילות מבצעית.
- ו. השתתפות במרדף.
- ז. ביצוע פעולות מחוץ לתחומי הגבול הבינלאומי של מדינת ישראל, לרבות שטח A של הרשות הפלסטינית ולמעט ירדן ומצרים.

אופן העסקת העובד

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 29 בפברואר 1996
תאריכי עדכון הפקודה: 11 בנובמבר 2010, מרץ 2019; 21 בינואר 2026

3. עובד צה"ל אשר נקרא לבצע תפקיד צבאי מיוחד ייקרא לשירות מילואים לפי צו קריאה, לפני תחילת התפקיד שהוא עומד למלא. על קריאה לפי הוראה זו לא תחול חובת ההודעה המוקדמת, כמפורט בפ"מ 31.0807.
4. על צו הקריאה יירשם, שהקריאה לשירות היא לצורך ביצוע תפקיד צבאי מיוחד. הצו ייחתם בידי קצין, שדרגתו סג"ם, לפחות, מיחידת המילואים בה מוצב העובד.
5. עובד צה"ל, שסיים את מכסת ימי המילואים השנתית שלו, יתבקש להתנדב לשירות מילואים נוסף. יחידתו תפעל לפי הנוהל המפורט בפ"מ 31.0822, בכפוף לקובץ הוראות זימון לשמ"פ המתפרסם על ידי אכ"א-חטיבת תכנון.
6. עובד צה"ל, הפטור משירות ביטחון, יתבקש לחתום על בקשת התנדבות לשירות מילואים. היחידה, שבה הוא מועסק, ושוממנה הוא נשלח למלא את התפקיד המיוחד, תפעל כמפורט בפ"מ 31.0108.
7. עובד צה"ל שנקרא לבצע את התפקיד הצבאי המיוחד בשירות המילואים – באחריות קצין השלישות היחידתית לבדוק שקיימים לעובד אמצעי זיהוי במאגרים הצבאיים. אם התגלו חוסרים – ידאג קצין השלישות היחידתית לשלוח את העובד להשלמת אמצעי הזיהוי עם תחילת התפקיד המיוחד. מפקד יחידה בדרגת סא"ל ומעלה מוסמך לאשר חריגה מכך, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
8. ככל והעובד אינו מעוניין לבצע את התפקיד הצבאי המיוחד אשר הוטל עליו במסגרת שירות מילואים ומעוניין למלא תפקיד זה תחת העסקה לפי הסכמי העבודה, יחתום בפני קצין שלישות היחידה על ההצהרה המצורפת **בנספח ויועסק בהתאם להסכמי העבודה שלפיהם מועסקים עובדי צה"ל**.

ביטוח וחכיות

9. דינו של עובד צבא, שנקרא למלא תפקיד מיוחד, חתם על ההצהרה המצורפת בנספח, ושנפגע תוך כדי ועקב ביצוע תפקידו, יהיה בהתאם לאופן העסקתו, כמפורט להלן:

א. אם נפגע עובד צה"ל כאמור, שהועסק בתפקיד מיוחד לפי הסכמי העבודה, שלפיהם מועסקים עובדי צה"ל, תוך כדי ועקב ביצוע תפקידו, יחול עליו חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968.

ב. אם נפגע עובד צה"ל כאמור, כתוצאה מפעולות איבה, יוכל לבחור בין תגמולים לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, ובין תגמולים לפי חוק נפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970.

10. אין בפקודה זו כדי לגרוע מההוראות הקיימות לעניין קריאתם של עובדי צה"ל לשירות מילואים.

11. עובד, אשר מילא את תפקידו הצבאי המיוחד במסגרת שירות מילואים פעיל לפי צו קריאה, ייחשב בתקופה זו כחייל מילואים לכל דבר ועניין, ותחול עליו מערכת הזכויות והחובות החלה על כל חייל בשירות מילואים פעיל.

נספח – הצהרת עובד אשר אינו מעוניין להיקרא לשירות מילואים לצורך מילוי תפקיד צבאי מיוחד

אני _____, בעל/ת ת.ז. _____, החתומ/ה מטה, מצהיר/ה בזאת כי אני מבין ומודע לכך שהתפקיד הצבאי המיוחד שאני הולך לבצע הינו פעולה צבאית בעלת סיכון מוגבר.

הריני מאשר כי הוצע לי להתגייס לשירות מילואים לצורך ביצוע העבודה והחלטתי מרצוני החופשי ומשיקוליי האישיים (ולאחר שהבנתי את מלוא המשמעויות הנובעות מכך) שלא לבצע את התפקיד הצבאי המיוחד במסגרת שירות מילואים, אלא כאזרח.

ידוע לי כי במקרה שיגרם לי נזק גוף כתוצאה מפעולת איבה- אפצה לפי חוק תגמולים לנפגעי פעולות איבה, תש"ל-1970. ידוע לי שבמקרה של פגיעת גוף או חלילה מוות או כ- "נפגע פעולות איבה" ולא כחלל צה"ל.

ידוע לי כי במקרה שייגרם לי נזק כתוצאה מתאונת עבודה- אפוצה לפי חוק ביטוח לאומי (נוסח משולב), תשכ"ח 1968.

בחתימתי על מסמך זה אני מאשר כי הבנתי את כלל המשמעויות הנובעות מהאמור בו.

שם מלא	ת"ז	חתימה	תאריך